

LVV

2. step.

8. letnik
1925/1926.

LEST SPEDĀJE SOLSĀE
ORGANIZACIJE
"VEŠNĀ"

R. SĪEV.

1926.

Náš Pože:

Pomlad se nam je vrnila,
nam mlade duše vzbudila.
Zdaj naj detinjstvo naše moči!

Naš Poje: Tovariši!

Pomlad se je urnila. Naši očetje orjejo polja, v gozdovih pojejo ptički. Vse je veselo, sveže, novo. Naši očetje trpijo od zore do mraka, pa za koga? Za soo je sinove v mestu. In sinovi, kakli so sinovi? Česte, tovariši, kakli so ti sinovi? Sinovi spijo, grozen groj so, neskončna gnusoba, niti pomlad jih ne predrami.

O bratje, nobi naši očetje vedeli, kakli smo, bi jokali: "Taka mlada življenja, pa spe!" - Bratje, naj nas pomlad predrami, naj prijevo hod skozi deželo ozeleni naše duše! "Zakaj samo enkrat imamo mladosť in samo enkrat lahko poklajemo, kaj premorejo naše mladosťne moči. Na delo vsi brez izjeme! Vsek naj poklajze, koliko more on storiti zdaj spomladi za Pomlad." Vsek po svojih močeh, da bo naša Pomlad zelena in cvetoča in da bodo tu, da njej prepevati ptički! Pomlad nam bodi neskončna svoboda, v kateri bo lahko vsak svobodno dihal in svobodno delal. "Na delo sedaj, ker resnobri so dnovi, a delo in trud nam nebo blegostovi!"

L. Slavšič: Pomlad.

Z juga se vračajo ptice na domove
same ne, z njihimi živo krepenečie gre,
po rodnem gnezdu krepeni sree.

Obelom svitu jutranjem se zga nejo
jim trudna krila nad domačo cerkvico,
tam proo na domačih tleh, zapojejo si pesmico,
popotniki srečni v domačem pristanu.

Človek je popotnik, dom zgradi si,
kamor nagne trudno glavo na večer,
v jutru krepeni za srečo in odide v daljavo,
truden od istkanja vrne se domov,
ko potrka bela smrt na dvor.

L. Slavšič: Velika noč.

Gospod, Ti si vtrkal na moje srce:
"Ostani moj sin!"

Zavdihnilo je trdno srce
Tia do skrivnih globčin.

Prognil sem koleno pred Teboj:
"Odpusti mi, Gospod in vzemi me s seboj!"

Náš Jože: Škrateljc šel je po pomlad.

Škrateljc za goro je zletel,
dolgo bil je tam,
pa ko se nazaj je vrnil,
vam ni prišel sam:

Ptički z njim so prileteli
in pa rožice
tudi je prinesel s sabo
in sejal jih je

Bratci so ga vpraševati:
"Cuj, povej nam kaj,
kaj si videl tam za goro,
kak prišel nazaj!"

Prav veselo je postkočil
škrateljc mati zdaj,
svojim bratcem je govoril
vse: kako in kaj:

Tam za goro, tam se koplje
v biserih vrn vse
in v kristalnih zlatih, svetlih
ogledni je se.

Tam za goro tam vse poje
tak veselo si,
da se tudi srce tvoje
samo zveseli.

Solnček tam tako se smeje
in tak topel je,
da sem ga privabil s sabo,
glejte, kje je že!"

In vsi skripaj so zapeti,
vsil zarajati,
vsil so bili tak veseli,
da so ustajati

gori solnčku vse povedat,
kaj skleniti so:
najle dolgoše ostane,
smeje se gorko.

Slavenov: Golgota.

Človeško bitje se pretrese, kadar začuje to besedo, pretrese sem rekel, da in kako žudi me, saj je Golgota v resnici mrtvaška glava, na tej gori so se mučili in zvijali v zadnjih diletih življenja zločinci, pa na Golgoti je trpel razpet na križu tudi - človek - Bog.

Demonška tema je razlila svoje peklen, ske moči preko zemlje in obšla v svoj plašč ves svet tako tesno, da je moral priti najhujši preganjanec satanot, da je razpisil in razgnal jo zopet tja, kjer se je porodila.

Posrmini stezi stopa Krist na trdnih in izmucenih ramah nosi križ. Poveze na njegovem obrazu so globote in ostre izraziljive neizmerno trpljenje. Čelo se mu zabadajo ostrimi trni krovi, ki je vpletena v dolge lase. Pod težo križa je sklonjena njegova postava, iz obraza mu kljujejo krove srage, okoli njegove pa stoje vojaški, ki ga zabadajo - dokler končno ne dospo do terena Golgote.

Tedaj pa Bogu-človeku razpnejo roke in ga povzdignejo nad zemljo, da tako visi, ra med nebom in zemljo. Da glejčrdo, razje

grniti so mu roke, on pa je z raztegnjenimi ro-
kami pritegnil vse naše.

Tse okrog polna tema, te na vrhu Golgo-
te se je - med zemlji se približujočimi oblaki - sve-
tila, kakor zlačo vzhajajoče sonce, Kristova s tr-
njem kronana glava in od te blesteče se zvezde
se je kakor vrtine k vrtinila druga manjša,
pa je šla v temno noč in tam osvetljevala, pa že
je rodila sad. . .

Blavesča tema se je rdečila, tu in tam
je že sijala popolna svetloba, tedaj pa so se vzdigni-
li narodi in obrnili pogled proti Golgoti, tam so
videli, kako se je Kristov obraz povzdigoval kri-
ščin in že je sedel on človek - Bog sam, na pre-
stol na križu, povzdigoval je roko, tema pa se
je rdečila, nastajal je dan, on pa, Kristus - Bog je
sedel na prestolu na Golgoti, njegov obraz se je
svelil, iz oči pa je sijala žarkasta nič, polna lj-
bezni, narodi pa so se zatekali pred njegov pre-
stol, odkoder so zajemali nevenjive čase sladko-
sti božje polne ljubezni. . .

Tone: Pomlad.

Ptičke k nam so priletete
ptičice selitke,
da zdaj ljubko bodo pele
vesne mi znaritke.

Sneg in mraz sta že nas zapustila.
Ptičke spet so zcvete,
vsa narava se je prebudila;
v zraku žužke letajo vesete.

Dih pomladi čuti se povsodi;
vse povsodi se življenje prerodi,
vse raznanja nam prihod pomladi;
vse se veseli.

Tone: Mladi poet.

srce poeta
se vedno opleta
okoli devojčk.

Pesem poeta
vedno je pesa
vseinaokrog.

A, oče poet
na križ je pripet
kot človek - Bog.

To je usoda poeta,
to je usoda prekleta
brodarja mladega,
za cilji, željami gnaneqa
v brezmejnost morja -
Ah, in koliko je črnega gorja.

To je usoda brodarja,
ki preстал je mnogo oiharja.
Tosi ti, mladi poet
in pesem ta, je tvoj portret.

Slavenov: "Orel, Kralj ptic." (Daje.)

Zacela ga je obletavati in ključavati po glavi, v oči, trgala je raz njegova obleka, dasi se je on branil z vsemi močmi, potegnil je iz za pasu nož, toda proti razjarjenosti sarkhe ni opravil ničesar, ves utrujen je moral povesiti roko. Med tem pa je prišel na pomoč še Orel sam in tedaj sta ga začela zadrženo ljuto napadati; končno je vztrepetala ta človeška moč v višini na robu prepada, pred Kraljem ptic. Bes obnemogel je zgrabil lovec ravno težje, zmanjkalo mu je opore in strmoglavil je v globoko brezno ne da bi se zavedel, kam drži njegova pot; slednjič je priletel v globino, kjer si je ob veliki klanški čeri razbil glavo in ob težal ne da bi se še enkrat zganil, ne da bi mu še enkrat udarilo srce, težalo je v tem globokem grobu truplo, dokler niso stotnele poslednje klasti. Tu ni bilo človeka, ki bi zasadil križ na njegov grob, pač pa so ga prijatelji pogrešili in tudi iskali, toda njihovo iskanje je bilo zastonj. Tam gori na vrhu prepada pa je stal Kralj pticev in zrl v brezno videč, kako je obnemogel in poginil pred njim sova, žrnik, ki je hotel zajeti njegov zarod. V gnezdu

pa je vesela če peta startka, radujča se, da je po,
mogla rešiti svoje.

Zopet se je razprostrela noč, nebeški an,
get je prižgal lučice na nebu, z neba so se razpr,
šili oblaki in mesec je razlil svojo svetlobo po z,
miji in madi na strme pečine je uprl svoj pogled,
Kjer je počiva? Kraj' ptic."

Stavci: "Najski večer."

Garja še rai
nad gorami zelenimi,
lučka že bdi
nad vasicami belimi.

Fit soj je razlil
mesec po zelenju,
belo je krišo zakril
v svetlem blesčenju.

Stadko detenje rož je na trati
čriček v rni strmo ubira,
diko bleskijo zvezdice -svati
ženin-mesec, čriček pa svira.

L. Slavice: Otroku.

O, jaz vidim kisto srečo
in tadoštnih mojih dni:
Počescih svojih mižari.

Pa drisa je angelško beta
v očescih nežnih let.
Oh, moje oči niso več,
Noč bile so v onih dnehi.

L. Klaus: Pomlad.

Oživelu mesto je v nemiru solnčnem,
zlati solnčni svet
po deželi je razlit.

Življenje kljuje v trepenenju pomladanskem,
gozd trsti
in zeleni.

Na vasi je zaplatel zvon,
otožno materi v spomin
potočil solzo je v trstini bin.

Náš požeh: Pravec.

Čuj, čuj, glej, glej
biseru v travi.
Zleti, zleti
pa ji ti poberi!

Bomno prodati
biseru zlato
in na kupiti
zlatega prosa.

Čuj-glej, čuj-glej
biseru v travi!

Da so leteli
in so dobili
kaj pičice svetle,
potlej so žalostni
v vejah sedeli.

Naš Jože: Marjetica.

Čisto majhna
in čisto skromna
tam sredi travice
se mi blešči.

Gleda in gleda
svetokrog sebe
in sredi travice
sama stoji.

Debeloglavec
mat jo ugleda
in prezirljivo
tak govori:

"Ha, sredi trave pa
čisto majhna
mata marjetica
gleda in gleda
in se solzi."

Čsi so pogledati
malo marjetico,
da je sklonila
v travico glavico.

Zjutraj pa pride
deček po svezi
in matku starme
glavo debelo,
glavo rdečo.

Zdaj pa marjetica,
kot bila bi v biserih,
se testeta.

Kritika prve številke "Pesne."

Oblitka je splošno povoljna. Samo pisava bi morala biti bolj razčlenjena. Toglede oblitke. Glede vsebine pa pogledjmo vsakega čica posebej!

Klavšič: Pinaš lepe, dobro obdelane motive, vsako stvar premisliš. Pinaš vedno lepih izrazov in motivov. Le tako naprej!

Triglavske: Pi si mirno in vztrajen. Izražaj nekatere stvari lepše. Delaj odstavke, za kaj spis brez odstavkov nima privlačnosti. Petkrat se izražaš enako. Lazi na misli in pero. Opazuj in prekritaj (o mislih) in nato na papir.
Le pogum!

Lotonjč: Pi si mirno in začeti in začeti velja isto: opazuj in premisli! Ne bo, di prozaičen, bodi moč, svez!

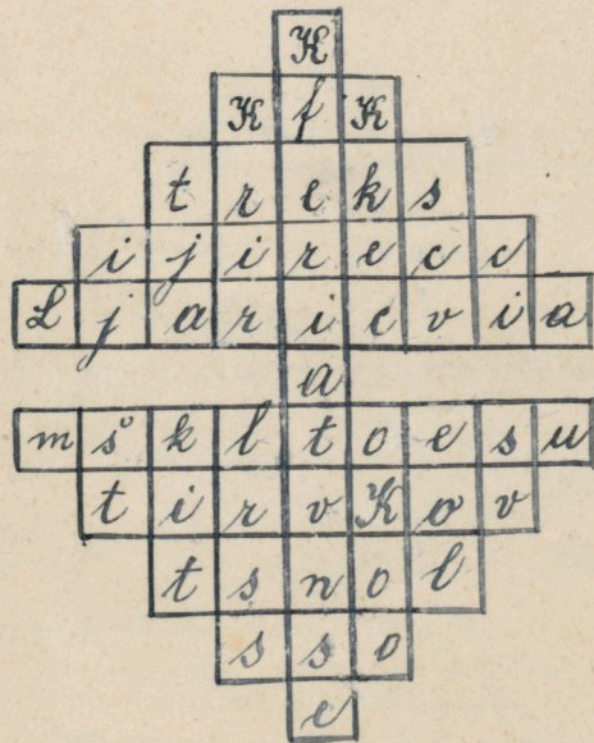
Krasin: O tebi je težko prav pove, dati. Za motiv si vžameš tako stvar, ki ni vredna opisovanja. Preuskladanji, ponekod celo paradokse. Obrekovanje "in" "Kagara" nista izzvala nikaklega priznanja. Bodi lahek, brez težkih sanj, potem boš kaj boljšega prozai, čiral. Inej pred očmi "Vseh živih dan."

Posmrtnik: Pi si popolnoma prozai,

čen. Da ne obupaj in plavaj za mladimi mornarji!

Tako smo pregledati vse bina. Nekateri so
ocenjeni mito drugi trdo, pa vsi oprastite!

Prisilje je težko izrehati, posebno prvi.
Imenja pa naj bodo bolj domača. Naj bo
več veje pa manj pitlice!

Naupično se bere imre slovenskega pesnika,
pisatelja in kritika.

1. Loglasnik.
2. Žival.
3. Domača žival.
4. Prebivalec v bivišni Avstriji.
5. Prebivalec južne Italije.
6. Samoglasnik.
7. Felika nezumnost.
8. Ime kralja.
9. Krikijska posoda.
10. Žival.
11. Loglasnik.

Pravilna rešitev naj se odda uredništvu!
Tone.

Urednik: Uroš Lojze

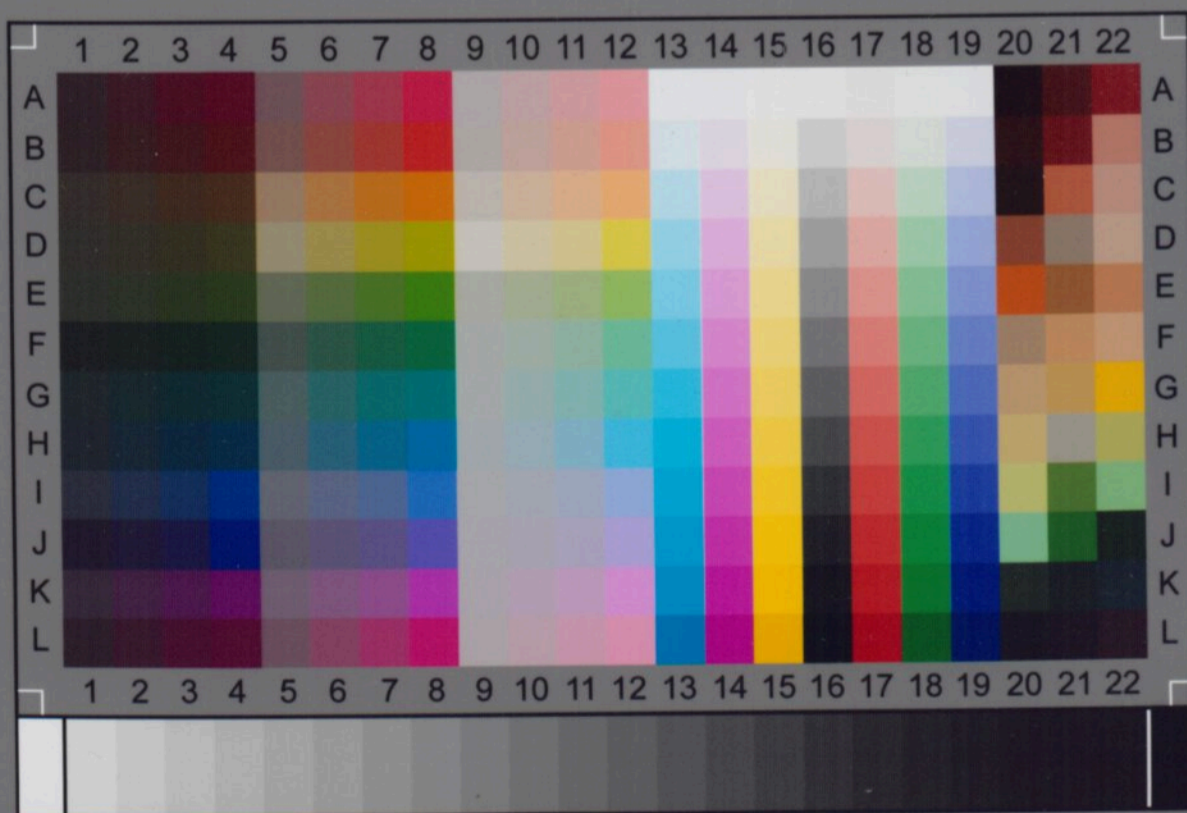
Novo mesto, 25. IV. 1926.

Pseudonimi:

Nai Joze - Joze Berkopce (2)
S. Slavice - Uroš Lojze
Slavenov } - Jan Franec
Triglavski }
Tone } - Levstek Franec
Krasin }

(Novak Krasin)

John Merriam
Scripser.

IT8.7/2-1993
2007:04

 Colortrac

www.colortrac.com

Printed on Kodak Professional Paper

Charge: R070405